

LOKAL

Fördjupning
EKONOMIDAGARNA

9 SEPTEMBER • STADSMISSIONEN, GAMLA STAN • STOCKHOLM

Programöversikt

09.00-10.00 Registrering, fika, mingel

10.00-10.10 Välkomna! Konferencier: Thomas Norrby, SLU institutionen Stad och land

Session 1: Vägar att stärka lokala ekonomier

10.10-10.40 Björn Forsberg – författare, ”Möjligheter och trender inom lokalekonomi”

10.40-11.00 Frågor/Diskussion

11.00-11.10 Charlotte Rydström – Hela Sverige ska leva Östergötland och Martin Hultman – forskare vid Linköpings universitet, ”Lokalekonomisk analys med jämställdhetsfokus – erfarenheter från Östergötland”

11.10-11.20 Mikael Vallström – forskare vid Söderhamn och Södra Norrlands omställningscentrum (Snoc), ”När verkligheten inte stämmer med kartan”

11.20-12.00 Diskussion utifrån föreläsningarna

12.00-13.30 Lunch och mingel med mässa

Session 2: Nytt inom Lokalekonomi

13.30-13.45 Rachel Laurence – Local Economies co-ordinator at New Economics Foundation, ”Building the New Economy in Practice – opportunities and challenges”

13.45-13.55 Questions to Rachel

13.55-14.05 Ulla Herlitz - VD Mikrofonden för social ekonomi och lokal utveckling, ”Ny finansiell infrastruktur med Mikrofonden Sverige”

14.05-14.15 Magnus Nordgren – Jordbruksverket, ”Möjligheter för den lokala ekonomin med nya Landsbygdsprogrammet”

14.15-14.30 Frågor/diskussion

14.30-15.15 Gruppseminarier efter självvalda, självorganiserade teman. Inklusive fika.

15.15-15.45 Eva-Lena Skalstad – Lappland Vuollerim Welcomes You!, ”Crowdsourcing och demokratiserad finansiering – från Vuollerim till världen och tillbaka”

15.45 Summering av dagens insikter och lärdomar

Session 3: Filmvisning

16.00-17.30 Filmvisning med efterföljande diskussion: ”Kan vi göra det själva? En film om ekonomisk demokrati”

Anmälan och mer information:

www.lokalekonomidagarna.se

Fördjupat program

Möjligheter och trender inom lokalekonomi

Björn Forsberg

Lokalekonomiskutveckling handlar om att utnyttja de möjligheter som samhällets rådande ramar ger oss – men också om att våga utmana strukturerna. Då krävs en *realistisk bild* av de större samhällstrender som formar vår tid.

Det är först med denna analys/medvetenhet som vi kan skapa strategier för hur kris och problem kan vändas till möjligheter för den lokala ekonomin. Min presentation tar avstamp i tre konkreta utmaningar:

- (1) Tillväxtens kris. Tillväxtepoken är över.
- (2) En global strukturomvandling där ägande och kontroll över världsekonomin snabbt koncentreras i få händer.
- (3) En destabiliserad värld, främst driven av resurs- och miljökriserna, som yttrar sig i form av sönderfallande nationer, migrationsströmmar, mm.

Vad innebär detta för den lokala ekonomin? Vad ställer det krav på för strategier och hur kan kris vändas till möjlighet?

Läs mer om Björn och hans tankar på hans blogg: <http://igranslandet.blogspot.se/>

Lokalekonomisk analys med jämställdhetsfokus – erfarenheter från Östergötland

Charlotte Rydström och martin Hultman

Landsbygden är mer aktuell idag än på många år. Urbaniseringen ökar och många är de röster som höjs för att få upp landsbygdens utveckling på agendan. I Östergötland är antalet kvinnor som driver företag lågt jämfört med övriga landet. Det borde finnas en utvecklingspotential tänkte vi när vi kopplade ihop Lokalekonomiskanalys (LEA) med Östergötlands utvecklingsgrupper sent på hösten 2011. Hur kan vi att fånga upp entreprenörsandan och utveckla

den östgötska landsbygden? Metoden med statistik och analys med fokus på jämställdhet satt i lokalt sammanhang visade sig vara en bra kombination. Vi har låtit Martin Hultman, forskare på Linköpings universitet, fördjupa sig i metoden utifrån all dokumentation som vi har samlat på oss under de åren projektet har pågått.

I riktningen framåt är lika möjligheter för alla människor oavsett kön viktigt. 2012–2015 har ett tjugotal LEA-processer varit igång i Östergötland. 17 stycken har lett till rapporter och några har av olika skäl inte lyckats nå hela vägen fram. LEA är ett konkret och billigt verktyg med mycket god utväxling av satsade resurser. I Hultmans rapport lanseras begreppen exkluderingsbyn, ögonöppnarsamhället och likavillkorbyn som tre stationer i processen mot ett jämställt samhälle. Nödvändigheten att lokalisera ekonomin är samtidigt i centrum. 2000 personer har konkret varit med på något sätt, över 300 sidor lokalekonomisk analys har rapporterats, mer än 100 konstruktiva förslag samt fler än 50 genomförda aktiviteter.

Vi har sett att detta samlade grepp i Östergötland har varit lyckosamt och förespråkar att LEA med jämställdhetsperspektiv används som ett landsbygdsutvecklingsredskap, då det synliggör tillgångar på mindre orter, skapar en mobiliserande process till nytta för både jämställdhet och hållbarhet samt är en möjlighet att ta tillvara på energin som finns idag över hela landet. På landsbygden är till exempel över 50 % av fastigheterna obebodda, så potential finns. LEA kan kraftsamla landsbygdens tillgångar samt hitta alternativa utvecklingsvägar bort från en resurskrävande centraliserande urbanisering.

Läs mer om Lokalekonomisk analys och ladda ner handboken: <http://friametoder.se/?p=170>

När verkligheten inte stämmer med kartan

Mikael Vallström

Vad händer när man börjar göra lokal ekonomi, genom ett centrum för omställning?

Frågan diskuteras i förhållande till en konkret, pågående organiseringsprocess och fenomenet ”när verkligheten inte stämmer med kartan”. Processen medför framför allt en rad synliggöranden både av latenta möjligheter, av görandets kraft men också av dolda maktförhållanden. I det lokala ryms sociala och kulturella universum (verkligheten) som den styrande utvecklingsmodellen (kartan) inte kan hantera och motverkar genom exkludering eller förbiseenden. Vilka vägar blir då framkomliga? Hur långt räcker det lokala görandets kraft? I vilken utsträckning är det möjligt att bygga alternativa organisationer eller

institutioner och att hävda verklighetsuppfattningar som sträcker sig bortom kartans makt?

Referenser

Vallström, Mikael (red.), 2014. När verkligheten inte stämmer med kartan. Lokala förutsättningar för hållbar utveckling. Nordic Academic Press.

Building the New Economy in Practice – opportunities and challenges

Rachel Laurence

I will present some case study examples of initiatives in the UK which we have worked with or been researching, led by local government, by the community sector, and by social enterprise respectively. I'll talk through the political and economic context in which these projects are working (or struggling) in the UK, set out the key challenges and opportunities we see arising from this work. Then I will ask some questions about how this compares with other parts of the world where similar community needs exist, but slightly different political and economic contexts shape this work in different ways.

Some links:

A blog I wrote earlier in the year and a short film produced by my colleague:

<http://www.neweconomics.org/blog/entry/how-local-authorities-can-boost-their-economies>

Three issues of the UK's regeneration magazine, with whom we're collaborating on a project this year, each looking at new local economic approaches in different cities

<http://manchester.newstartmag.co.uk/>

<http://birmingham.newstartmag.co.uk/>

<http://bristol.newstartmag.co.uk/>

A great recent report on community economic development in the US:

<http://democracycollaborative.org/educate-and-empower>

A useful short book on localising prosperity, looking at some of the key challenges – again, this has quite a heavy UK focus though:

<http://www.newweather.org/projects/towards-a-people-powered-prosperity/>

Ny finansiell infrastruktur med Mikrofonden Sverige

Ulla Herlitz

Konsortiet Mikrofonden Sverige är en ny finansiell infrastruktur under uppbyggnad. Ett samarbete mellan regionala Mikrofonder och Mikrofonden Sverige som är registrerad hos Finansinspektionen. Vi arbetar traditionellt, men för företag och verksamheter inom social

ekonomi och lokal utveckling. Idag hörs i debatten många olika begrepp som crowdfunding, sharing economy/delningsekonomi, kollaborativ ekonomi, cirkulär ekonomi m.m. Det är bra instrument för somliga, men väldigt många som söker extern finansiering för att utveckla företag och verksamheter vänder sig till banker. Det är det vanligaste sättet, trots alla nya spännande former. Vi är alltså traditionella – och oglamorösa – i den meningen att vi kan hjälpa till med kapital via garantier och ägarkapital. Idag finns åtta regionala mikrofonder klara, men det är fler på gång i alla län. Sammanlagt finns 25 miljoner kr i konsortiet. Vi gillar idéburet kapital men välkomnar också offentligt kapital. Framöver ser vi gärna att vi får offentligt bidrag till driften. Vi menar att den del av näringslivet som vi vänder oss till är en viktig del av hela det svenska näringslivet och därför bör Mikrofonderna omfattas av motsvarande driftsstöd till verksamheten som statliga Almi.

Läs mer om oss på vår hemsida:

<http://mikrofonden.se/>

Möjligheter för den lokala ekonomin med nya Landsbygdsprogrammet

Magnus Nordgren

När jag tolkar rubriken möjligheter för den lokala ekonomin, så innebär det för mig möjligheter genom landsbygdsprogrammet att aktivera din bygd. Det handlar om att, tillsammans med andra, utveckla landsbygden till en mer attraktiv plats att bo och verka på. Med det syftet finns ett antal olika stöd för investeringar i projekt att söka. Det kan till exempel vara projekt för att rusta upp en hembygdsgård, investera i en idrotts- eller fritidsanläggning, restaurera natur- och kulturmiljöer eller att anlägga en vandringsled. Det kan också handla om att investera i en lanthandel eller en drivmedelsanläggning på landsbygden. De här stöden ska stärka förutsättningarna för att bo och driva företag på landsbygden, öka konkurrenskraften och bidra till en bättre miljö.

När det gäller servicefrågorna är det viktigt att se dem i ett större sammanhang. Attraktiviteten skulle försämrats avsevärt utan en rimlig tillgång till kommersiell service. Inom landsbygdsprogrammet är även Tillväxtverket stödmyndighet när det gäller stöd till kommersiell service. Det gäller då i första hand projektmedel som syftar till att utveckla nya lösningar för lokal service samt även pengar för informationssatsningar. När det gäller projektstödet är det viktigt att frågorna om servicelösningar diskuteras i ett större sammanhang i flernivåsamverkan. För kommersiell service finns också nationella pengar, vilket gör att behovet av information och samordning är stort.

Det kommer också att vara möjligt att söka projektstöd inom lokalt ledd utveckling. Det går att få stöd för projekt som bidrar till utveckling i det egna leaderområdet enligt den utvecklingsstrategi som finns för området.

<http://www.jordbruksverket.se/amnesomraden/stod/foretagsochprojektstod/investeringar.4.6ae223614dda2c3dbc44ec8.html>

<http://www.jordbruksverket.se/amnesomraden/landsbygdsutveckling/lokaltleddutvecklinggenomlader/lokaltleddutveckling20142020/stodinomlokaltleddutveckling.4.2d30e56514c23876f77a6858.html>

<http://www.tillvaxtverket.se/huvudmeny/insatserfortillvaxt/regionalutveckling/kommersiellochofentligservice.4.62577d6e125504a77e08000442.html>

Crowdsourcing och demokratiserad finansiering – från Vuollerim till världen och tillbaka Eva-Lena Skalstad

Gräsrotter världen över skapar hållbara värden tillsammans. Världen hänger ihop. Vi hänger ihop i världen. Lokalutveckling håller på att förändra samhället i allt snabbare takt. Det har på sätt och vis blivit både enklare och tydligare vad du och jag kan göra tillsammans för att göra världen lite bättre. Den här stunden kommer att ge några exempel, erfarenheter och reflektioner över vad som händer i världen och i en liten by i Laplands inland. Vad som kan ske lokalt precis överallt i världen där fokus ligger på att utveckla lokala resurser och kunskaper i ett långsikt hållbart sammanhang. Eller som grundaren av Crowdsourcing Week Singapore, Epi Ludvik Nekaj, uttryckte sig vid ett besök i Vuollerim:

”Barack Obama, Angela Merkel, Ban Ki-moon och Stefan Löfven, åk till Vuollerim! Här finns lösningen på framtidens utmaningar. Nu förstår jag varför verklig framgång i en innovationsprocess inte uppstår i många företag. Det beror på att människors egon är för starka för att sättas åt sidan för att arbeta mot ett gemensamt mål. Det är något som jag lärt mig i Vuollerim. När man lämnar sina egon åt sidan och arbetar för ett gemensamt syfte så är saker och ting möjliga att uppnå. Vuollerim är framtiden.”

Läs mer:

Dokumentation Crowdsourcing Week Summit Arctic Circle 2015 (eng):

<http://laplandvuollerim.se/en/press-news/social-capital/documentation-csw-arctic-circle-summit-2015/>

Artikel i Tidningen Land:

<https://land.se/har-har-bygdekraften-alltid-varit-stark/>

Green Solutions from Sweden and the Nordic countries (eng):

http://issuu.com/dynamo/docs/gsvol7almedalen_web/48

Neighborhood Economics (eng):

<http://neighborhoodeconomics.org/our-lapland-network-partner-gets-deserved-attention/>

Mötesplats Social Innovation

<http://www.socialinnovation.se/sv/crowdsourcing-innovativa-kollaborativa-verktyg-for-affarer-utveckling-och-hallbarhet/>

SOCAP

<http://socialcapitalmarkets.net/>

Filmvisning: ”Kan vi göra det själva? En film om ekonomisk demokrati”

<http://www.ekonomiskdemokrati.se/>